

Naročnina listu: —
 Celo leto . . . K 70—
 Pol leta . . . 5—
 Četiri leta . . . 250—
 Mesečno . . . 1—
Dunaj Avstrije: —
 Celo leto . . . 15—
Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 v. u.
 od 6 redne podrobnosti: pri
 večkratnih oznanilih velja
 — popust —
 „Straža“ izhaja v posre-
 deljih in petih popoldne
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Heroška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Proti Brest-Litowsku!

Naše armade 40 do 50 kilometrov pred Brest-Litowskom. — Rusi se na nekaterih delih bojne fronte ustavili, a morali zopet nadaljevati umikanje. — Na italijanskem bojišču se pričeli novi srditi boji. — Italijani potopili naš podmorski čoln. — Italijanski podmorski čoln zadel ob mino. — V Egejskem morju se velika prevozna ladja z vojaki vred potopila.

Avstrijsko poročilo.

Uradno se razglasa:

Dunaj, 15. avgusta.

Rusko bojišče.

Sovražnik se je včeraj, dne 14. avg., v pripravljenih postojankah vnovič postavil v bran na celi bojni črti. Zavezniške armade so ga napadle in so si priborile na številnih točkah pot v sovražne črte. Oddanes zjutraj se Rusi zopet umikajo na celi črti.

Italijansko bojišče.

Na južno-zahodni bojni črti vlada v obče živahnije bojno delovanje.

Na Goriškem je vrgla naša artilerija nekaj bomb na Škocjan, nakar je sovražnik zbežal iz tega kraja. Nadalje je razstrelila veliko italijansko skladišče pri Korminu. Slabejši italijanski napad v Redipugliji je naša artilerija udušila že takoj v pričetku.

Goriško obmostje niso Italijani preveč hudo obstreljevali.

Na ozemlju Tolmina in Krna je včeraj zjutraj po močni artilerijski pripravi napravil sovražnik z močnejšimi četami napad, ki pa je bil povsod odbit.

Tudi na ozemlju Boveca in na koroški bojni

črti so se vršili artilerijski boji v večjem obsegu, kakor navadno. Po noči je sovražnik srdito nadaljeval svoj artilerijski ogenj na naše bojne črte na Velikem Palu, Freikoflu in Malem Palu. Sovražni napad proti polnoči na našo postojanko na Malem Palu se je popolnoma izjalovil.

Na tirolskem obmejnem ozemlju je bilo več italijanskih napadov na naše obmejne postojanke zahodno od Križne Gore na ozemlju gorskega vrha Rotwandspitze, doline potoka Bacher in gorske kočee Dreizinnenhütte odbitih.

Na gorski planoti Lavarone in Folgaria je obstreljevala naša težka artilerija sovražne utrdbe Campomolon in Toraro z vidnim uspehom.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Nemško poročilo.

Berlin, 15. avgusta.

Armadna skupina maršala Hindenburga: Čete generala pl. Below so vrgle Ruse iz okolice mesta Kupišky proti severoizhodu. Ujele so 4 častnike, 2350 mož in uplenile eno strojno puško.

Ruski izpad iz trdnjave Kowno je bil odbit. 1000 ujetnikov je prišlo v roke nemških čet. Nemški napadalni oddelki se pomikajo vedno bližje tej trdnjavi.

Med Narewom in Bugom so se Rusi včeraj krčevito ustavljali. Nemške čete so ob poznem večeru izsilile prehod čez reko Nurzec. Armada generala Scholtza je včeraj ujele 1000 Rusov.

Armadi generala pl. Gallwitz je padlo v roke 3550 Rusov (med temi 14 častnikov; uplenila je tudi 10 strojnih pušk.

Obroč okrog Nowo-Georgiewskega se vedno bolj zožuje. Na vseh bojnih črtah se je pridobilo več ozemlja.

Armadna skupina maršala bavarskega princa Leopolda: Prodiranju te armadne skupine se sovražnik krčevito ustavlja. Tekom dneva se je posrečilo, da je ta skupina zasedla sovražne postojanke pri in severno od Lozice in na polovici poti med Lozicami in Miedzyrzeczami. Sovražnik se umika. Samo čete generalnega polkovnika pl. Woyrscha so od 8. do 14. avgusta ujele 4000 Rusov, med temi 22 častnikov, uplenile so tudi 9 strojnih pušk.

Armadna skupina maršala pl. Mackensena: Poraženi sovražnik je skušal včeraj na črti Rozanka (severno od Wlodawe, južno-zahodno od Ślawatyce) Gorodiszcz, z Miedzyrzecz, zbrati svoje čete v fronto. A pod pritiskom našega takojšnjega napada je sovražnik danes zjutraj svoje umikanje zopet nadaljeval.

Naš cesar.

V sredo, dne 18. avgusta, bo cela Avstrija slavila 85. rojstni dan svojega cesarja in kralja. Vse bo teknovalo, da posebno letos izkaže presvitlemu cesarju svojo udanost in ljubezen. Cela Avstrija hoče ta dan pokazati, kako tesno je združena s svojo vladarsko hišo in posebno s sedanjim vladarjem. Dočim se v Italiji vsled neuspešne vojske maje prestol Savojećem, dočim je v Srbiji kralj Peter postal 5. kolo pri vozu, za katerega se nihče ne briga, dočim ruski car mora obdajati z armado vohunov in policistov, da ga varujejo pred moralnimi napadi in dočim je vsled vojske brezpomembnost angleških kraljev postala še večja, postavljajo v Avstriji vezi med cesarjem in ljudstvom vsak dan tesnejše in prisrčnejše in splošna ljubezen do njega je taka, da lahko cesar vsak dan brez spremstva in policaja stopi v sleherno kočjo svojih državljanov in povsod bo našel samo le zvestobo in udanost.

Vojska se je usilila našemu dobremu, sivolase mu cesarju in iz te vojske je nastala svetovna vojska. Hudi časi so nastopili za Avstrijo. Posebno prvega pol leta, odkar je izbruhnila vojska, je bila huda. Naši sovražniki so bili v velikanski premoči in mi, ki nismo poznali modrih naših vojnih voditeljev, smo večkrat s strahom gledali v bližnje čase. Toda zupali smo v Boga, da ne zapusti svojega zvestega služabnika Franca Jožefa, ki je ščitil njegovo edino zveličavno katoliško vero, ki je s cesarsko munificenco obdarjal cerkve in samostane, ki je bil vedno do-

ber oče svojemu katoliškemu ljudstvu. S svojim zaupanjem nismo bili osramočeni. Vojna sreča se nam smeji na vseh bojiščih s srečnim obrazom nasproti. V žaru sijajnih zmag gledamo novo bodočnost Avstrije. Cesar bo z modro izkušnostjo uredil povečano državo za nov blagonosen razvoj.

Ko je Napoleon vsled pariškega miru dobil hrvatsko-slovenske dežele pod svoje žezlo, jih je zjedini v takozvano Ilirijo. Marsikaj so storili Francozi, da bi osrečili Slovence in Hrvate. Toda ljudstvo ni maralo novih, večinoma brezbožnih gospodarjev. „Pravijo, da je Antikrist gori vstov, svoje jogre ven poslov“, se je glasilo narodna pesem, ki je navduševala upornike proti Francozom. Ljudstvo je hrepelo nazaj pod Avstrijo. In ne samo hrepelo, ampak tudi pogumno pri tem sodelovalo, da je zopet prišlo pod oblast. Napoleonov pastorek vojvoda Evgen je hotel ilirsko kraljestvo ohraniti in ga braniti z vojaško silo, toda slovenski narod se je dvignil, stopil odločno na avstrijsko stran in se bojeval zajedno z avstrijskimi četami, dokler niso bili Francozi premagani in niso zapustili za vselej Ilirije.

In Avstrija, na kateri je ljudstvo viselo, posebno zaradi katoliške zavesti, ki se je kazala od vladarja do najbornejšega državljana, je bogato nagradila zvesto hrvatsko ljudstvo. Že naslednje leto, ko je Avstrija zopet dobila naše dežele, 1816 — čez malo časa bo obletnica — je cesar z najvišjim patentom Ilirijo povzdignil v kraljestvo. Dne 1. septembra leta 1816 je začel poslovati v Ljubljani novi gubernij. Pod Dunajem in Habsburžani združeno hrvatsko-slovensko pokrajino, kraljestvo Ilirijo, so sicer pozneje

razdružili, vendar pa naš cesar še danes nosi naslov „kralj ilirski.“

Vabljeni sirenski glasovi so prihajali do Slovencev in Hrvatov, ko se je začela svetovna vojska, in še danes niso utihnili. Toda kakor Odisej smo si zamašili ušesa ter poslušamo le glas vesti in srca, ki nam pravi: Kri in imetje za našega dobrega cesarja Franca Jožefa in za katoliško vladarsko hišo Habsburžanov! Dobro vemo, da tudi naš blagi cesar na Slovence in Hrvate, ki so mu vsi ohranili brezpogojno zvesto srce in mu dali tako hrabre in vrle vojake, ne bo pozabil, ampak se jih spomnil z očetovsko ljubeznjivostjo, ko se bo preurejevala povečana in nanovo preživljena Avstrija! Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja, Avstrijo!

Za mir.

Odkar so ruski porazi na dnevnem redu, se je želja po miru javila z novo, veliko silo. Od različnih strani prihaja vest, da se vodilni možje izrekajo za misel, naj se začne pri vojskujočih se državah zdaj posredovati za mir. Ves svet je prisodil Rusiji več odporne moči, kakor je je pokazala. Na to moč so zidali ostali zavezniki četverosporzuma in tudi nevtalci. Sedaj, ko je ruska vojna moč omajana, smatrajo mnogi za ugoden trenotek, da opominjajo vojskujoče se države na mir.

Papež si zopet prizadeva za mir.

Papež pripravlja novo mirovno akcijo. Tokrat se namerava obrniti naravnost na vladarje bojujočih se držav.

Katoliški škofje za mir.

Rimska „Corrispondeza“, poluražno glasilo Vatikana, poroča o mirovnem gibanju kardinalov in škofov nepristranskih dežel, katero so povzročili ameriški kardinal Gibbon in oba nadškofa v Bostonu in New-Yorku. O možnosti skorajšnjega sklepa miru se nameravajo v soglasju s papeževim oklicem posvetovati na posebnem sestanku.

Španski škofje so v to že privolili; njim bodo skoro gotovo sledili tudi švicarski škofje. Ta korak so odobrile vlade Združenih držav Severne Amerike, Nizozemske in Španije.

Kardinal Gibbon je odredil v Novem-Yorku slovesno službo božjo, da se izprosi od Boga mir, in je ob tej priliki dal prečitati papežev mirovni oklic. — Kardinal Gibbon je bil pri predsedniku Wilsonu v avdijenci, kateri se pripisuje velik pomen.

Želja po miru v Rusiji in Franciji.

Listu „Züricher Post“ se od posebne strani 7 avgusta poroča iz Haaga:

Včeraj sem imel priložnost govoriti z ruskim diplomatom o različnih dnevnikih vprašanih sedanje velikanske vojske. Moj zaupnik je v nepretrgani najožji zvezi z Rusijo in balkanskimi državami in je o vseh dogodkih, ki se vršijo v ozadju, najboljšo poučen.

Diplomat je izjavil: „Pred vsem igra prihodnja zimska vojska v mislih vseh ljudstev važnejšo vlogo kot strateški računi. Strah pred drugo zimsko vojsko gotovo zelo razdrapajoče upliva na razpoloženje ljudstva in pripravlja tla za mir. Gotovo vam ne izdam nikake tajnosti, ako vam naznamim, da želja po miru v Franciji kakor tudi v Rusiji sega vedno mogočnejše in silnejše okrog sebe. Proti temu ljudskemu mnenju se nobena vlada ne bo mogla stalno ustavljati. Upam, da bo francoska kakor menda tudi ruska vojska pred zimsko končana!“

Mirovno gibanje v Angliji.

Angleški list „Daily Mail“ trdi, da se od časa, kar avstrijske in nemške čete zmagovito prodirajo čez Rusko-Poljsko v Rusijo, opaža na Angleškem močno gibanje za sklep miru z Nemčijo. Komisija demokratske kontrole, neodvisna delavska stranka, odbor nasprotnikov vojske, zveza za spravo in nekatera ženska društva se odslej od strani vlade pri shodih strogo nadzorujejo.

Amerikanci želijo mir.

Angleškemu listu „Daily Telegraph“ se poroča iz Vašingtona: V Ameriki se sedaj govori več o miru, kakor o vojski. Časniki, ki jih izdaje veliki časnikar Hearst, prinašajo debelotiskani stavek: Zveza nevtralnih narodov naj sili Evropo, da sklene mir.

Japonci za mir.

Petrograjska brzojavna posredovalnica poroča iz Tokija, da je japonska zveza za mir, ki stoji pod predsedstvom barona Okura, stopila v zvezo z ameriško mirovno zvezo, da obe skupno ukreneta vse po trebno za doseg miru.

Spokorjena Rumunija.

Rumunija je dolgo časa igrala isto vlogo, kakor Italija. Tudi proti njej smo morali zavarovati svoje meje. Odtegnila nam je s tem del svoje moči ter nas zvezala, da nismo imeli popolnoma prostih rok. Sicer pa sedaj ni čas za očitke, tem manj, ker ne vemo, ali Rumunija ni bila tudi pogodbeno vezana, ne nas ovirati, temveč celo podpirati. Sedaj, ko je ruska vojna moč v razsulu, se je začela Rumunija spokoravati. Že v zadnjem listu smo objavili, da se je glavni vojni hujskač proti Avstriji Filipescu izrekel za nepristranost napram Avstriji, kar se ne godi seveda iz ljubezni do nas, ampak iz modre previdnosti.

Rumunija nam prej tudi ni hotela pripustiti uvoza svojega žita, petroleja in bencina. Rajši je pustila svoje kmete in fabrike brez kupcev, nego da bi nam dovolila uvoz. Tudi v tem oziru se je Rumunija spokorila. Sedaj skesana sama ponuja svoje proizvode. „Deutsche Orient-Korrespondenz“ poroča, da so se zadnji petek pogajali na Dunaju zastopniki rumunske vlade glede izvoza žita in petroleja v Avstrijo, Nemčijo in Ogrsko. Rumunska vlada je sama prosila za tak razgovor, kajti poljedelstvo tako strašno trpi, da vlada vidi, da more samo takojšen izvoz potolažiti razjarjeno razpoloženje producentov. Iz industrijskih krogov se sedaj izve, da Rumuniji ne manjka vozov. Dotične izjave generalnega ravnatelja Cotescu so bile le grdo slepilo, da bi napravil krivdo osrednjima silama. Rumunija rabi na leto 35.000 vozov za izvoz svojega odvišnega žita, Cotescu pa je rekel, da morejo rumunske železnice izvoziti na mesec komaj 6000 vozov, sedaj pa je nenadoma priznal, da bi se s sodelovanjem naše železniške uprave dalo izvoziti mesečno 25.000 vozov. Tako je izvozna moč rumunskih železnice odvisna samo od politike vlade. A ljudstvo uvideva, da se je vlada igrala z interesi tega ljudstva in je prišla sedaj v slabši položaj, ko že mora prositi na Dunaju. Osrednji sili bosta stavili sedaj gotovo bolj trde pogoje.

Iz Bukarešta poročajo, da so v Braili agrarci s silo vdrli na zborovanja naučnega ministra Duca, ki je opravičeval vlado. Agrarci so zato tako razburjeni, ker je cena gospodarskih pridelkov vsled vladne politike padla skoro za polovico.

List „Züricher Post“ poroča, da nihče ne ve, kaj misli Bratianu. Se dobijo ljudje, ki govorijo o pogodbi z Italijo in da bo Rumunija dne 15. avgusta udarila. Toda čim bolj globoko prodirajo Avstrijci in Nemci v Rusijo, tem manj je govora o 15. avgustu. Vojaški krogi vedo, da bi bil rumunski nastop prava katastrofa, če jih na severu ne krijejo Rusi.

Avstrijsko-rusko bojišče.**Položaj.**

Rusko umikanje proti Brest-Litowsku se je nekoliko ustavilo. Znamenja kažejo, da se bodo Rusi zahodno od Brest-Litovska menda vrgli prodirajočimi zavezniškimi četam z naporom zadnjih sil nasproti in da utegne priti v bližnjih dneh na prostoru med Mlodawo, Lukow, Siedlee, Sokolow, Nurez, Bjelostok (polkrog okrog Brest-Litovska) do srdite bitke. Rusi skušajo z vso silo umikajoče se čete zbrati in urediti odporno fronto.

Naše čete, ki stojijo pod poveljstvom maršala Mackensena, so ob Bugu prodrle kakih 10 km na severno stran Wlodawe, čete Jožef Ferdinandove pa nad 30 km severo-izhodno od Lupkova, bavarske čete pa so došle že do črte Lozice—Miedzyrzecze, ki je le kakih 40—50 km oddaljena od zunanjih brest-litovskih utrd.

Tudi dalje proti severu gremo naprej. Reka Nurez je prekoračena. Trdnjavi Nowo-Georgiewsk in Kowno sta baje pred padcem.

Rusi ob Dnjestru.

Ker je naše vojaštvo zavzelo območje pri Černelici, so morali Rusi zapustiti vse svoje postojanke ob levem Dnjestrovem bregu. Rusi so si tukaj v teku dveh mesecev naredili celo vrsto močno utrjenih, dobro ležečih in težko zavzetnih postojank ter so čez mostove neprenehoma dobivali precejšnjo pomoč. Toda dne 7. avgusta je naša artilerija začela močno obstreljevati njih postojanke, naslednje dni je jurišala pehota. Ker so naši predrli rusko fronto na več mestih, so se morali Rusi naglo umakniti čez Dnjestr. Ker je narasla voda še slučajno vzela nekatero mostove, je prišlo mnogo provijanta in streliva v naše roke.

Velika bitka pred Brest-Litovskim?

Vojni poročevalci, ki so na severnem bojišču, domnevajo, da veliki knez Nikolaj Nikolajevič, vrhovni poveljnik ruske armade, trdnjave Brest-Litowsk gotovo ne bo brez boja pustil pasti Avstrijcem in Nemcem v roke. Ker še Rusija razpolaga s precejšnjimi rezervami, utegne priti v bližnjih dneh v ozemju pred Brest-Litowskim do velike bitke.

Z mečem in ognjem.

Rusi ne nastopajo samo z mečem, ampak tudi z ognjem. Za temnimi, z oblaki prahu obdanimi umikajočimi se četami se vleče kakor goreč rep — vrsta zažganih vasi in mest. Nepopisno žalostno izgleda na volinjski ravnini. Od mesta Krylowa je ostala samo cerkev in dve prodajalni. Tudi Wladimir-Wolynski je do tal upepeljen. Na oni strani Wladimir-Wolynskija gori že mesto Werba. Letalci pripovedujejo, da se ta ognjeni steber pomika vedno bližje Kowelu.

Norveški list o uspehih Avstrije in Nemčije.

Angliji prijazen list „Tidenstegen“ piše: Nemčija in Avstrija imata vzroka dovolj, da ste zadovoljni z uspehi, ki jima jih je prinesla energična, z odlično hrabrostjo izvedena ofenziva na izhodni fronti. Celo po ruskih merilih učinkuje število ujetnikov — 9000 častnikov in 1.300.000 mož — uničujoče. Število topov, ki so jih pustili Rusi v rokah svojih sovražnikov, znaša približno 5000, skoraj ravno toliko kakor število topov, s katerimi so šli Nemci ob izbruhu vojne v boj. Take velikanske izgube se ne dajo kar meni nič tebi nič nadomestiti in če ima deželna še toliko pomožnih virov.

Rusija vpoklicuje novince.

Carski ukaz določa, da morajo dne 20. avgusta mladeniči, ki bi prišli sicer šele leta 1917 k naboru, vstopiti v armado. Kdor se ne oglasi, ga zadene huda kazen. Vse doselej veljavne ugodnosti in oprostitve od vojaške službe, bodisi iz družinskih ali drugih ozirov, so se preklicale.

Avstrijsko-italijansko bojišče.**Položaj.**

Na italijanskem bojišču se je pričelo zopet živahno gibanje. Na celi fronti, posebno pa na goriški, divja srdit boj. Glavno besedo imajo zopet topovi. Naši so Italijane na več mestih uspešno napadli in vse sovražne napade krepko odbili. Zdi se, da se je začela sedaj na jugozahodnem bojišču tretja krvava bitka. Tudi na morju in v zraku se vrše dan za dnevno boji. Italijani so nam potopili junaški podmorski čoln „Štev. XII.“, v tržaškem zalivu pa se je potopil italijanski podmorski čoln. Ponesrečilo je več laških zrakoplovov.

Italijani potopili avstrijski podmorski čoln.

Avstrijsko mornariško poveljstvo poroča dne 13. julija, da se naš podmorski čoln „Št. XII“, ki je križaril v severni Adriji, ni vrnil. Iz italijanskega uradnega poročila je posneti, da se je podmorski čoln z vsem moštvom vred potopil.

Kakor poroča dunajska časnikarska posredovalnica „Wilhelm“, se je s podmorskim čolnom „Št. XII“ vred potopil tudi njega poveljnik, linijski kapitan Egon Lerch. Kakor znano, je Lerch s svojim čolnom dne 21. decembra 1914 v otrantski morski ožini potopil z dvema torpednima streloma veliko francosko vojno ladjo. Kapitan Lerch je bil rodom Stajerc iz Gradca. Slava našim junakom!

Italijanski torpedni čoln se potopil.

Dne 10. avgusta opoldne je v tržaškem zalivu sovražni podmorski čoln zadel našo mino in se takoj potopil. Od posadke ni bilo mogoče nikogar rešiti.

Avstrijski zrakoplovi napadli Pelagruž.

V torek, dne 10. avgusta in naslednji dan so avstrijski mornariški zrakoplovi obmetavali z bombami otok Pelagruž, ki so ga, kakor znano, nedavno Italijani zasedli. Zrakoplovi so z bombami napravili Italijanom precejšnjo škodo. Bombe so zadele svetilnik, postajo za brezžično brzojavljenje, eno hišo, nagromadeno vojno gradivo in tudi vojaštvo. Italijanski top, ki je streljal na avstrijske zrakoplove, so naši z bombo dobro zadeli; uničili so tudi strojno puško in italijanski čoln. Avstrijski zrakoplovi so se kljub srditemu sovražnemu ognju popolnoma nepoškodovani vrnili.

Avstrijski Italijan metal bombe na Polo.

Italijan, ki je svoj čas metal iz zrakoplova „Citta di Ferrara“ bombe na Polo, je avstrijski podanik. Pred vojsko je bil uslužben pri mestni plinarni v Poli kot inženir. Ko je vojska izbruhnila, je mož zbežal v Italijo, kjer je postal poročnik. Kakor znano, so naši italijanski zrakoplov „Citta di Ferrara“ pri Reki sestrelili. Dotični prevroč italijanski domoljub se nahaja sedaj v avstrijskem ujetništvu.

Italijanski zrakoplov nad Trstom.

Iz Trsta poročajo 12. t. m.: Včeraj 11. t. m. popoldne okrog 6. ure se je zopet pokazal nad Trstom laški aeroplan. Letel je zelo visoko, tako da ni mogel ničesar videti, tudi če bi kaj bilo. Par naših topovskih pozdravov je zažostovalo, da jo je Lah odkuril — seve tudi to pot brez uspeha. Letalo se je pri drugem strelu nekoliko nagnilo, iz česar se da sklepati, da smo je nekoliko pohabili.

Naš oklopni vlak zavozil v sovražno bojno črto.

Dne 13. avgusta zvečer je naš oklopni vlak zavozil na postajo Tržič in je obstreljeval gorsko poboje pri Ročinju in Italijanski tren pri tržički ladja delnici. Ogenj nenadno prišlega oklopnega vlaka je Italijane zelo preplašil in napravil veliko zmešnjave in škode.

Italijani že v poletju zmrzujejo.

„Corriere della Sera“ toži o trpljenjih, katerim so izpostavljeni italijanski vojaki v gorski vojski in piše med drugim: Strašen je sovražnik, proti kateremu se morajo boriti naši vojaki v visokih dolinah Tirolske in Koroške. Nihče, ki živi v vročih mestih, ne ve, kaj se pravi prebiti eno noč na prostem na višini 2000—3000 metrov. Čeprav je čez dan temperatura prijetna, se po solnčnem zahodu zelo shladi in vojaki morajo ure in ure ležati nepremično v ledenem mrazu. Gorje tistemu, ki utrujen zaspi; njegova smrt je gotova. Šele ko bo število žrtve te strašne vojske sestavljeno, se bomo čudili, koliko jih je postalo žrtve mraza.

Če Italijani že sedaj v poletju tožijo o mrazu, kaj bo šele po zimi.

Vrli sanitejci ob Soči.

Vsa pokrajina ob Soči krog in krog poje hvalo saniteti. Sanitetni vojak ni nikak vojak, on vlada samo bolniki! Vsekakor, nikak vojak! Neki avstrijski bogataš je poslal tisoč kron za onega sanitejca, ki je največ ranjencev prinesel iz ognja. Izbirati so morali med stotimi. Končno so si peteri razdelili nagrado; vsak je bil ob prenašanju ranjencev sam ranjen — a je ranjen in krvaveč vedno znova hitel nazaj v vojno črto reševati ranjence . . .

Vpoklic 19letnih v Italiji.

Italija je za 1. september nenađoma vpoklicala 19letne mladeniče pod orožje.

Angleški in francoski častniki pri Italijanih.

Milanski častniki poročajo iz Vidma, da je zadnji čas prispelo na italijansko fronto več višjih angleških in francoskih častnikov, ki bodo ostali v glavnem vojnem stanju. Nemara so si italijanski vojskovodje naročili učitelje za vojevanje.

Italijanske gospodarske skrbi.

Italiji manjka žita. Italijanska žetev je nepopoljna in se bo moralo žito nakupiti v inozemstvu. Nadalje so zelo nepovoljne italijanske finance. Prvo vojno posojilo je znašalo dve milijardi, drugo še i in eno petinko milijarde. Anglija pa noče dati denarja, dokler se Italija ne pridruži brezupnemu boju za — Dardanele.

Zadnji boji ob Dardanelah.

Okoli 10. avgusta so bili boji ob Dardanelah zopet posebno vroči, poročevalci pravijo, da bolj, kakor kedaj poprej. Četverosporazum je hotel za vsako ceno in z vso močjo predreti tudi to obrambno črto. Četverosporazumove izgube so bile velikanske. Cenijo jih na 10.000 mož. Avstralski bataljon, ki je šel v boje s 1000 mož, se je vrnil s 67. Amerikanski častniki so mnenja, da je poraz četverosporazuma ob Dardanelah neizogiben.

Grška.

V Grčiji je javnost razburjena, ker ponuja četverosporazum Kavalo z zaledjem Bolgariji. — Anglija bo baje pred Dardanelami zasedla še nadaljne grške otoke. — Kralj še ni popolnoma okreval.

Ven iz Albanije.

Italija bo zahtevala od Srbije, da odpokliče svoje vojaštvo z albanske obali, ker bo sama zasedla ondotne kraje. Ljubezen med zavezniki je zares velika.

Amerika izziva.

Amerika postaja drzna. Iz New-Yorka prihaja vest, da je cela vrsta ameriških državljanov nastopilo potovanje na parobrodu White Star Linije „Adriatic“, kateri vozi glasom new-yorške carinske oblasti veliko množino municije v Evropo. Ali ni to drzno izzivanje?

Angleška municija.

Lord George je naznanil listu „Temps“: Množina narejenega streliva je bila letos mesca julija 50krat večja, kakor lani mesca septembra. Mesca avgusta bo že 100krat večja. Za fabrikacijo je bilo od fronte odpuščenih 12.000 delavcev in iz tovarn zbranih 40.000 delavcev.

Raznoterosti.

Nadvojvoda Franc Salvator je dne 13. t. m. nadzoroval v Mariboru vojaške bolnice.

Zupnik Sv. Stefan pri Smarju je dobil č. g. Franc Močnik, kaplan pri Sv. Tomažu pri Ormožu.

Nevarno je zbolel č. g. Ivan Hauptmann, župnik na Pernicah. Nahaja se sedaj na kliniki v Gradcu in se toplo priporoča č. sobratom v pobožno molitev.

Romanja na Brezje se izmed štajerskih Slovencev udeležujeta tudi č. gg. dr. Korošec in dr. Hohnjec. — Iz Ljubljane vozi danes, v ponedeljek, dne 16. avgusta, zvečer ob 8. uri poseben vlak na Gorenjsko.

Duhovna preroditev. Valentin Debelak, vojak na soškem bojišču, piše o življenju na vojski. Nazadnje pristava: „Pa tudi v duhovnem življenju se je marsikaj spremenilo. Vsa brezbožnost je minula. Častniki kakor moštvo nosi neustrašeno svetinje in križce okoli vratu. Ono grozno preklinjanje je minulo in vsak rad sklepa roke in prosi božje pomoči in varstva. Da, kdor moliti in Boga ne pozna, naj se na vojsko poda. Tu sem naj se pridejo prosvidljeni in svo-

bodomislenci učiti, tu se jim bodo odprle oči in bi drugače govorili in pisali, kakor so delali dosedaj. Da b. našle te skromne vrstice odmev tudi v vrstah mojih rojakov!“

Švicarski general — častnikom in moštvu. V „Reichspost“ št. 325 od 13. julija 1915 beremo naslednje časi zelo primerno povelje generala pobočnika švicarske armade: „Mučijo se pritožbe, da posamezni polkovni poveljniki zaničujejo verske čute in pravice podrejenega moštva. Takemu postopanju se morajo višja poveljstva kar najodločneje upreti. Kdor ne more iz lastnega prepričanja zadostno spoznati notranje vrednosti verskega čuta, naj spoštuje vsaj to, kar je drugemu najvišje in najvzvišenejše in kar dotični toliko bolj ceni in upošteva, kolikor resnejši časi so. Višja poveljstva naj zato poskrbe, da se bodo sledeče določbe strogo izpolnjevale: 1. Nedelja, dan Gospodov, naj se tudi v armadi posvečuje. To je v sedanjih razmerah gotovo mogoče. 2. Ob nedeljah in praznikih naj se da oddelkom priložnost, udeleževati se božje službe, in sicer ločeno po verski izpovedi v kolikor dopuščajo to krajevne razmere. To velja za vojaštvo vsake vrste. Navedeni slučajji dajo povod da se to tu posebno naglašajo. 3. Pri versko mešanih polkih se mora božja služba vršiti ločeno po veroizpovedi. 4. V nežnočutnem in plemenitem spoštovanju verskega prepričanja in izvrševanju verskih dolžnosti naj dajejo častniki, kakor povsod in vselej, dober vzgled. — General pobočnik armade polkovnik-divizionar Brügger.“

Španski kralj poizveduje za vojnimi ujetniki. Španski kralj Alfonz se veliko briga za usodo vojnih ujetnikov in poizveduje za njimi. Vse polno prošnje dohaja na njegov naslov, v katerih se prosi, naj bi poizvedel, kje se ta ali oni nahaja. Prošnje so se tako pomnožile, da je kralj bil primoran ustanoviti si lastno posredovalnico, katere vodstvo je sam prevzel. S pomočjo svojih zastopnikov v inozemstvu se mu je posrečilo, dosedaj izslediti kakšnih 7000 vojnih ujetnikov. Kakor hitro pride kaka prošnja v kraljevo palačo, je prošnjik takoj obveščen, da se bo poizvedelo za ujetnikom. Kralj navadno naroči poslaniku dotične dežele, o kateri se domneva, da se ujetnik tam nahaja, naj poizveduje za ujetnikom in njegovim bivališčem. Kakor hitro pride odgovor, ukrene kralj vse potrebno, da se družina pogrešanega obvesti.

Junaški bratje. Vincenc Polak, stražmojster, ki se nahaja od začetka vojne na fronti in je bil odlikovan s srebrno svetinjo, je bil sedaj odlikovan z bronasto svetinjo. Tudi dva njegova brata sta bila odlikovana s srebrnimi svetinjami. Vsi trije so doma iz ormoškega okraja.

Požrtvovalni slovenski vojniki. Trenski vođa L. Wamberger nam piše s severnega bojišča, da so vojniki njegovega trenskega oddelka zbrali za podmorski čoln 14 K 40 n. Zares, hvalevredni branitelji domovine!

Pomoč invalidom obrtnega stanu. Ministrstvo za javna dela bo vse doslej obstoječe državnoobrtne šole pritegnilo kolikormoč v pomoč onim invalidom obrtnega stanu, ki pridejo pohabljeni iz vojske in ne morejo več svojega poklica izvrševati v polni meri. Okroglo 150 učnih zavodov se bo posvetilo temu namenu, da se bodo taki obrtniki zopet usposobili za prejšnji poklic ali pa izurili v kaki sorodni stroki.

Oprostilne prošnje črnovojnikov drugega poziva. Domobranksko ministrstvo je odredilo, da bodo prošnje, katere so vložili črnovojniški zavezanci drugega poziva, ki so svoj čas služili pri vojaki (43- do 50letni črnovojniški zavezanci), rešene šele takrat, če bodo za oproščenje predlagani pri naboru spoznani sposobnim za črnovojniško službo. Rok, ki je bil določen za vlaganje teh oprostilnih prošenj, t. j. do dne 5. julija, je imel namen, da se da političnim okrajnim oblastim dovolj časa, da morejo izvršiti potrebne poizvedbe. Vsled tega bodo dobili črnovojniški zavezanci, ki so svoj čas služili pri vojaki in ki so vložili oprostilne prošnje, kmalu po naboru odločbo, v kateri jim bo naznanjeno, je-li se je prošnjam ugodilo, ali ne. Tisti črnovojniški zavezanci (43-50letni), ki niso služili pri vojaki, morajo vložiti prošnje za oproščenje šele tedaj, če so bili pri naboru spoznani za sposobne. Tozadevne prošnje bodo seveda rešene pozneje. Tistim osebam, katere so politične oblasti predlagale, da se jih oprostijo, bo dala politična oblast dovoljenje, da bodo smele ostati tako dolgo v kraju svojega bivališča ali službe, dokler ne bodo rešene dotične prošnje. Priporoča se, da v bodoče vlagajo oprostilne prošnje le samo tisti črnovojniški zavezanci, ki so bili pri naboru spoznani za sposobne. V dotični prošnji naj navedejo, kedaj in kje so bili spoznani sposobni za vojaško službo.

Imenovanje za rezervne in črnovojniške častnike. Domobranksko ministrstvo je odredilo, da se imenujejo rezervni podčastniki, ki so opravljali svoj čas kot enoletni prostovoljci prezenčno službo, ki pa niso dokazali usposobljenosti za enoletne prostovoljce, za rezervne, nadomestno-rezervne ali črnovojniške častnike, če se ne nahajajo na bojišču in če se jih predlaga, da dokažejo teoretično usposobljenost. Za službo z orožjem upoklicani črnovojniški zavezanci z znakom prostovoljcev, ki niso ali prav nič, ali pa nepopolnoma zadostili domobranski službeni obveznosti v armadi in v domobranstvu, se morajo izve-

bati za rezervne častnike, ali pa morajo dokazati usposobljenost za rezervne častnike. Rezervni, nadomestno-rezervni in črnovojniški častniki, ki imajo glede svojih dovršenih študij popolno usposobljenost za enoletne prostovoljce, ki so se pa pred sovražnikom hrabro zadržali in ki so bili odlikovani s hrabrostno kolajno, se jih imenuje za kadete v rezervi. Za izvežbanje za častnike, ali da doprinesejo dokaz usposobljenosti za rezervne častnike, se ne pripusti tisto rezervno, nadomestno-rezervno in črnovojniško moštvo, ki je izpolnilo službenim obveznostim v armadi ali v domobranstvu, nadalje enoletni prostovoljci, ki so dobili ugodnost enoletnih prostovoljcev šele takrat, ko so bili kot nadomestni rezervisti privikrat vojaško izvežbani. Ti prostovoljci se morajo brez izjeme uvrstiti v marš-formacije.

K vojakom gredo . . . Danes prihajajo k svojim četam črnovojniški naborniki letnikov 1878-1886.

V Zagrebu so umrli v tamošnjih vojaških bolnišnicah sledeči Spodnještajerci: Anton Krajnc, star 23 let; Ivan Begurnik, star 24 let; Ivan Fumiš, star 20 let; Franc Storgel, star 20 let in Jurij Romiš, star 31 let, vsi od 87. pešpolka.

V Ljubljani je umrl Ivan Dvoršak, nadsodar v pivovarni „Union“. Dvoršak je bil doma od Sv. Antona v Sl. goricah in star 51 let.

Pogrešane družine: V Mariboru ali v okolici se nahaja, kakor sem izvedel, neka družina (begunci iz Gorice) imenoma Musig, katere član je tudi nekli Feruccio Musig. Kdor ve za njegov naslov, naj ga naznani: Zorko Novak, korporal, pšarniški vodja pri „Feldgericht des k. u. k. 5. Armee-Etappen-Kommando“, vojna pošta št. 81. — Peter Mavrič, infanterist 10. črnovojniškega bataljona, 3. stotnije, vojna pošta št. 113, prosi, da bi se mu naenaniho, kje se nahaja njegova družina, za katero ne ve že od 21. maja 1915. Družina obstoji iz 6 oseb: stariši Anton in Ana Mavrič, žena Ivanka, rojena Verinik, otroci: Ema, Leopold in Rudolf. Domovina: Vertače št. 60, občina Anhovo, pošta Kanal pri Gorici.

Iz gorške okolice so pripeljali 600 civilnih tamošnjih prebivalcev v Turin. Italijanski časopisi pa štejejo te odpeljane civilne osebe za „vojne ujetnike.“

V Gorici se prodaja grozdje po 1.50 K 1 kg.

Furlanski državni in deželni poslanec dr. Bugatto je obolel in ne more vršiti svojega vsakdanjega posla v prid Furlanom.

St. Andraž pri Gorici, ta lepa, bogata vas, kjer rasejo šparglji, najboljši krompir, kjer zelenjava prinaša kmetu velike dobičke, kjer je polje tako rodovitno in tako lepo obdelano, kakor nikjer drugod v Goriski, ta lepa vas je prazna in razdejana. Poročali smo že, da so grapaše poškodovale hiše in cerkve. K onemu poročilu dodajemo, da je vrh cerkvenega stolpa odbit, spodnji del je nagnjen na stran, hiše okoli več ali manj posute, posebno je razdejana dobro znana Lutmanova hiša poleg cerkve.

Dva Kobaridca sta se oglašila iz Italije, in sicer brata Šlunder. Nahajata se v starosti 20 do 30 let. Italijani so ju odpeljali seboj in se nahajata nekje blizu Milana. Pišeta, da sta zdrava in pozdravljata svojece, drugega nič. Eden Šlunder je mizar, drugi kmetovalec. Vedno bolj se kaže, kako malo za neseljiva je bila prvotno precej razširjena vest, da je v Kobaridu vse na svojem mestu. Ako so pobrali oba Šlundra, dva navadna mladeniča, so pobrali gotovo tudi vse veljake, kakor župana itd. Iz nekega drugega pisma, ki je došlo iz Kobarida, je razvidno, da tam ni skoro nič moških, pozdravi so od samih žensk. Poročajo, da se je neki avstrijski upokojenec v Kobaridu, mož, ki je že v letih, zglasil pri italijanski oblasti, naj mu dajo pokojnino in so mu jo res izplačali.

Južnoštajerska hranilnica v Celju bo oddala podpore iz jubilejske ustanove „Cesarja Franca Jožefa I.“ in iz „Spodnještajerske jubilejske ustanove“ dijakom ali učencem slovenske narodnosti, ne oziroma se na kakovost in ne na mesto šole, katero obiskujejo. Prosilci za podpore iz „Cesarja Franca Jožefa I. jubilejske ustanove“ morajo biti pristojni v okraje Šmarje pri Jelšah, Gornjigrad, Sočtanj, Sevnica ali Vrankso, oni za podpore iz „Spodnještajerske jubilejske ustanove“ pa smejo biti tudi iz drugih okrajev na Štajerskem. Prošnje je vložiti do dne 1. septembra 1915 pri Južnoštajerski hranilnici v Celju in priložiti njim ubožno spričevalo, domovnico in spričevalo o zadnjem minolem šolskem tečaju ter mora imeti prosilec najmanj prvi napredovalni razred. Visokošolci pa se morajo izkazati s spričevali o državnih izpitih, oziroma s potrdili dveh docentov glavnih učnih predmetov o povoljnih pri njima opravljenih zasebnih izkušnjah, z indeksom, ki svedočuje pohajanje predavanj v minolem in vpis v tekočem tečaju. To podporo smejo tudi dobiti začetniki v javnih službah.

Najvišje cene za živino v Gradcu. Na predzadnjem živinskem sejmu v Gradcu (5. avgusta) je prišlo do izvanrednega razburjenja. Ob začetku sejma je navzoči uradnik mestnega tržnega komisarijata naznanil, da je graški magistrat določil, da se sme odslej prodajati živina le za ceno, ki je za 25% višja od cene, ki je bila v juliju 1914. Lastniki živine so na to izjavili, da pod temi pogoji ne morejo živine prodati. Radi tega se živina niti ni začela prodajati. Odposlanstvo lastnikov živine, prekupcev in zastopnikov mesarske zadruge je nato šlo k cesarskemu namestniku. Ko mu je odposlanstvo popisalo položaj živinskem sejmu, je namestnik odredil, da se prodaja živine lahko zopet prosto vrši, in sicer le za tri odstotke dražje, kot je bila nakupna cena. Prodajanje živine se je nato ob 12. uri pričelo in je bilo zelo živahno. Cesarski namestnik je izjavil, da bodo v kratkem izdane odredbe, ki bodo promet in cene živine končno uredile. Začasno se je za graški sejem dolo-

čila najvišja cena 150 K za 100 kg žive teže. Ker pa kmetje in živinotrci s temi cenami niso zadovoljni, je dne 12. avgusta bilo na sejmu samo 10 suhih volov. — Ali bodo najvišje cene in druge vladne odredbe glede prometa z živino upeljane za celo deželo, bo mo poročali.

Trgovci in drugi prodajalci morajo cene za živila javno nabiti. Po vladnih odredbah morajo naslednje trgovci v svojih prodajalnih in na tržiščih cene za posamezna živila javno in na dobro vidnem prostoru nabiti. Naznanilo cen mora biti pisano z lahko čitljivimi črkami in mora obsegati vse vrste živil, ki jih ima trgovec ali prodajalec v zalogi. Ako se blago prodaja na težo, morajo imeti prodajalci brezplačno na razpolago tehtnico, da se občinstvo lahko samo še prepriča, ali je kupljeno blago pravilno tehtano. — Trgovci ali prodajalci, ki se teh predpisov ne držijo, se kaznuje z globo do 2000 K ali z zaporom do treh mesecev.

Povišana mera moke za zdravilišča in vzgojevalne zavode. Štajerska namestnica je določila, da smejo osebe v zdraviliških in vzgojevalnih zavodih uporabiti na dan 300 g moke.

Streljanje proti toči prepovedano. Vojni nadzorovalni urad je z odlokom z dne 31. julija t. i. prepovedal streljanje proti nevihtam, da se tako vse vrste smodnika prihranijo za vojaške potrebe.

*** Sprejem gojencev v višjo vinorejsko šolo v Klosterneuburgu.** Letošnje šolsko leto na višji državni vinorejski šoli v Klosterneuburgu se začne dne 16. septembra. V prvi letnik se sprejmejo le taki gojenci, ki so dovršili nižjo gimnazijo ali realko s poveljnimi uspehom. V I. letnik bo sprejetih le samo 25 gojencev. Po dovršenem tretjem letniku imajo gojenci pravico enoletnih prostovoljcev. Natančnejša pojasnila da ravnateljstvo omenjenega zavoda.

Velikanska množina vina uničena. Iz Filadelfije v Ameriki se poroča v Rotterdam, da je požar uničil zaloge tvrdke Barton Vineyard Company v Fresno. Uničenega je bilo 700.000 galon vina v vrednosti nad pol milijona dolarjev, t. j. za približno 1 in 1/4 milijona kron.

Plačujte zavarovalne premije! V zelo mnogih slučajih nočejo žene, ki so ostale sedaj v vojni same doma, plačevati življenjskih zavarovalnih premij. Žene so mnenja, da zavarovalnine ni treba plačevati, dokler je mož, ki je zavarovanje sklenil, na vojski. K temu moramo pripomniti, da ima lahko za zavarovanje zanemarjanje plačevanja zavarovalnih premij usodne gospodarske posledice. Dokler ni premija plačana, je zavarovanje preklicano; če nastane kaka škoda, lahko zavarovalnice plačilo škode odklonijo. Zato je zelo na mestu opomin: plačujte redno zavarovalne premije!

Gošavost pri zelju. Na zeljnikih in vrtilah lahko po leti večkrat opazujemo posamezna mesta, kjer rastline v rasti očividno zaostanejo in dobijo belkasto, bolešno barvo. Če tako rastlino izpulimo, zapazimo na koreninah večje ali manjše debeline, katere povzročijo mala rastlinska zluznata gljivica, ki končno zamori koreninice. Tega škodljivca najbolje na ta način pokončamo, da pravočasno odstranimo vse obolele rastline, da se kolikor mogoče omeji razširjenje bolezni. Pi izpuljenju bolnega zelja je paziti na to, da ne ostane nič koreninice v zemlji. Obolelih sadik se seveda ne sme nasađiti, temveč jih je treba odstraniti in sežgati. Dotična mesta na zeljnikih ali gredicah, kjer se je bolezen pojavila, je treba jeseni izdatno potrositi z apnenim prahom in se skozi tri leta ne smejo uporabiti za nasađ zelja. Najuspešnejše sredstvo proti tej bolezni je, da pravilno menjujemo z nasađom.

Poštni zavoji za vojne ujetnike v Srbiji. Avstrijsko trgovsko ministrstvo naznanja, da se naslednje lahko avstrijskim vojnim ujetnikom v Srbiji pošiljajo pod predpisanimi pogoji poštni zavoji. Ti zavoji gređo preko Rumunije in Bolgarije. Poštni uradi naj pošljejo te zavoje žez Ogrsko. Tudi za srbske ujetnike v Avstro-Ogrski je dovoljeno pošiljati iz Srbije poštno zavoje.

Prevažanje mrličev ustavljeno. Višje vojaško etapno poveljstvo je odredilo, da se iz zdravstvenih ozirov v mesecih avgust in september mrtva trupla padlih in radi ran umrlih ne smejo prevažati v druge kraje in tudi ne izkapat. Ta odredba velja za celo vojno in etapno ozemlje. Že dovoljeno izkopavanje in prepeljevanje se še sme izvršiti.

*** Nove krone.** Dne 15. avgusta bodo začeli izdajati nove krone, in sicer bodo kovane nekoliko drugače. Na zadnji strani bodo imele letnico 1914—1915, ovenčano z lavorovim vencem. Dosađanje krone se bodo vzele iz prometa in sicer jih bo mogoče rabiti najkasneje do dne 15. novembra. Po tem dnevu se bo izplačala samo vrednost srebra. S to odredbo upajo privabiti na dan ogromno množino kron, ki sedaj počivajo v škrinjah in nogavicah.

Knjigovoznice podražijo svoje izdelke. Zveza štajerskih knjigovoznic je sklenila, da podraži svoje izdelke. Podraženje utemeljuje s tem, ker so vsled vojne cene raznim surovinam zelo poskočile. Ni dvoma, da bodo vzhledu zveze štajerskih knjigovoznic sledile knjigovoznice v ostalih avstrijskih kronovinah.

Kolera na Štajerskem. Ministrstvo objavlja, da se je pojavilo v Celju 6, v Brežicah pa 3 slučajji kolere in sicer izmed vojakov, ki so prišli z italijanskega bojišča.

Na koleri je umrl v ljubljanski bolnišnici vojak Franc Nemeo, doma iz Sp. Štajerja.

Črna kuga na Japonskem. Na Japonskem se je pojavilo več slučajev nalezljive bolezni, imenoma črna kuga. V Tokiu sta na črni kugi umrli v zadnjem tednu dve osebi. Govori se, da so zanesli črno kugo na Japonsko iz Shanghaja, kjer baje že tudi hudo razsaja.

Velika železniška nesreča v Zagrebu. Ko je prišel v četrtak, dne 12. t. m., vlak iz Ogrske ter je vozil na določeni mu progi, skoči na državnem kolodvoru zadnji voz s tira, a predzadnji se odrta in se prevrne proti tovarni svinčnikov Penkala. Dva potnika sta hotela skočiti z voza, namreč neki kmet in kadet-aspirant Gabarič, ali voz se je prevrnil ravno na ono stran ter je oba popolnoma stlačil in sta bila na mestu mrtva. V prevrnenem vozu, v katerem je bilo 30 oseb, je bilo grozno razburjenje; dogodili so se pretresujoči prizori. Vsi potniki so bili stisnjeni v nekaj klopič, a vlak je z brzino 25 km na uro drvel dalje. Enajst oseb pa je bilo več ali manj poškodovanih, a zdravnik dr. Simič si je pri reševanju žrtev zlomil desno roko. Neka kmetica je od strahu — znorela.

*** 40 oseb obolelo** — za strupenimi gobami. V občini Turn na Češkem je obolelo 40 oseb, ker so zadrživale strupene gobe. Devet od teh oseb je pa že umrlo.

*** Kaznjenci stavkajo.** V jetnišnici v Brucku ob Muri nastanjeni kaznjenci, ki so opravljali razna dela na tamošnji deželni šadžerejski šoli, so ustavili delo, češ, plača, katero so dobivali, je bila premajhna, in hrana nezadostna. Kljub opetovanemu opominjanju paznikov niso hoteli delati.

Mesto zapuščenih psov. V listu „Temps“ pripoveduje Pierre Mille zgodbo o zapuščenih pseh nekje gori na severu. Mala tragedija iz svetovne vojne: V onih krajih ima vsakdo svojega psa. Psi so ostali v mestu, ko je vse bežalo ven iz ogroženega in bombardiranega kraja. Mesto je razvalina. Psi so ostali. A kako se preživljajo, ne vem. Morda gređo na lov, love podgane, iščejo hrane daleč okoli po poljih. A kolikor mogoče hitro se vrnejo in se vležejo na tla ob cesti, ob uhođu v mesto. Dve sto do tri sto jih je vseh vrst, velikih in majhnih, čuvajev, brakov, elegantnih psičkov z naročja dam, vsi pa čakajo nečesa, vsi ti imajo obrnjene glave v eno smer, na cesto, in gledajo v daljavo, polni upanja in polne tuge. Česa čakajo? Lahko je to uginiti. Včasih se le pripeti, da se vrne kdo izmed prebivalcev bivšega mesta iz Holandske, prižene ga dol želja, videti, kaj se je zgodilo, kaj je z njegovim imetjem. In tako se pripeti, da kateri izmed psov spozna svojega gospodarja. Joj, to je veselje, nepopisno veselje pri ubogem psu. Seveda gledajo vsi psi, kdo prihaja in srečen je tisti, ki zagleda svojega gospodarja. Skače, leta okoli, se plazi pred njim in nanj, cvili, joče, laja, miga z repom, celo telo je samo trepetajoče veselje. In potem gre pa ž njim. In drugi? Vedno še ležijo na svojih mestih, in ko vidijo enega, da odide s svojim gospodarjem, jočejo in jočejo in se zvijajo, dokler ga še vidijo, potem izgine, molče ležijo na cesti, glave obrnjene v jedno smer, polni tuge, polni pričakovanja!

Mariborčan v Ameriki na smrt obsojen. Pri železnici v Torontu v Kanadi nastavljeni strojni inženir Ernest Sackl je bil na smrt obsojen, ker je ustanovil društvo za mirovna prizadevanja in za podporanje avstrijskega Rudečega križa. Sacklova mati živi v Mariboru.

Maribor. Med črnovojniki, in sicer letnikov 1872—1880 se še vedno nahajajo ljudje, kateri so ob začetku mobilizacije bili vpoklicani, a so pozneje radi nesposobnosti bili brez superarbitracije odpuščeni domov. Svoječasno je bil izdan razglas, da se taki črnovojniki morajo podvreči superarbitraciji ter se morajo v to svrhu zglasiti pri svojem vojaškem poveljstvu. A več teh se ni zglasilo. Vsi ti črnovojniki, stanujoči v Mariboru, se morajo čim najhitreje zglasiti v magistratni pisarni za vojaške zadeve Stolni trg št. 5. — Na deželi pa se morajo taki črnovojniki zglasiti pri občinskem uradu.

Maribor. V mestnem gaju se je včeraj vršila slavnost. Dobiček se uporabi v korist vojakov na južnem bojišču in podporo družinam in sirotam padlih.

Devica Marija v Puščavi. Poročila sta se dne 8. avgusta g. Jakob Oswald in gospodična Štefanija Karničnik. Bilo srečno!

*** Sv. Trojica v Slov. gorah.** Dne 23. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne se bo na licu mesta v Gornjem Porčiču dražilo: I. zemljišče, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, kovačnice, mlina, sušilnice in zemlj. parcel v obsegu 34 ha 50 a 85 kvadratnih metrov. II. zemljišče, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, vinograda, dveh travnikov, njive, gozda, vinograda s pritklinami, ki vsebuje par volov, 2 kravi, 3 vozove, 1 plug, 1 brand, 1 mlatilni stroj, 1 sani, 2 žitni shrambi, 1 stroj za snajenje žita, 5 velikih in 4 male sode. Nepremičninam, ki se bodo dražile, je III. zemljišče v Porčiču, obstoječe iz hiše in gospodarskega poslopja, pašnik, vinograd. IV. zemljišče v G. Žerjavcih, obstoječe iz njiv, vinčarije in pašnika, določena vrednost: ad I. 34.305'91 K, ad II. 2.073 K, ad III. 1.187'92 K, ad IV. 1.484'06 K, pritklinam 2.655 K. Najmanjši ponudek znaša ad I. 24.640'61 K, ad II. 1.382 K, ad III. 791'96 K, ad IV. 989'38 K. Pod to svoto se ne proda. Dražbene pogoje in listine, ki zadevajo nepremičnine, smejo tisti, ki želijo kupiti, pregledati pri c. kr. sodnji Sv. Lenart v Slov. gor. v izbi št. 10 med uradnimi urami. Imenovano posest-

vo, nekdanja last rajnega Franca Ploj, ima vse vrline dobrega posestva. Zato vabimo katoliško in narodno misleče petične Slovence, da naj storijo svojo narodno dolžnost, da ne pride lep kos slovenske zemlje v nasprotnikove roke.

Konjice. Pri Sokalu je padel kadet Maks Topolšek, tukajšnji rojak. Lani je padel v Galiciji tudi njegov brat.

Ljubno v Savinjski dolini. V petek, dne 13. avgusta je tukaj umrl upokojeni davčni oskrbnik Jožef Kavčič, doma iz Tolmina.

Zadnja poročila došla v ponedeljek dne 16. avgusta.

Važna posvetovanja.

Naš zunanji minister baron Burian se je dne 12. avgusta odpeljal v Berlin, kjer so se vršila velična posvetovanja. Dne 14. avgusta se je Burian zopet povrnil na Dunaj. Dne 14. t. m. pa je bil naš vojni minister pri cesarju Francu Jožefu v daljši avdijenci.

Avstrijci 40 do 50 kilometrov pred Brest-Litovskom.

Vojni poročevalci so že v soboto dne 14. avgusta brzopletno z bojišča, da stoji središče naše prodirajoče armade, namreč skupini nadvojvode Ferdinanda in generala Köwess, samo 40 do 50 km pred zunanjimi utrdbami ruske trdnjave Brest-Litovsk.

Rusi izpraznjujejo Brest-Litovsk?

Petrograjska poročila pravijo, da Rusi izpraznjujejo z vso naglico trdnjavo Brest-Litovsk. Po železnici se prevažajo noč in dan iz trdnjave ogromne zaloge raznih vojaških potrebščin v Minsk.

Rusija zopet vpoklicala 2 milijona vojakov.

V Rusiji je bil dne 14. avgusta izdan cesarski ukaz, s katerim se vpoklicuje zopet 2.000.000 vojaških zavezancev pod orožje.

Strah v Petrogradu.

Listu „Berliner Tagblatt“ se poroča iz Petrograda: V Petrogradu vlada med prebivalstvom zmešnjava in strah pred ukorakanjem zavodniških čet v Petrograd. Petrograjski list „Nowoje Wremja“ piše, da se tokrat ne sme misliti na leto 1812. Nemci nočejo sedaj prodirati proti Moskvi, ampak proti Petrogradu, ker je pot do Petrograda mnogo krajša in pa manj težavna, kakor proti Moskvi. Vrhutega so nemške armade tako številne, da lahko napravijo sedem takih upadov v Rusijo, kakor jih je napravil cesar Napoleon leta 1812.

40.000 strojnih pušk.

Nemčija ima na francoskem bojišču od morja pa do švicarske meje postavljenih 40.000 strojnih pušk. Na 40 nemških vojakov pride že ena strojna puška.

Italijani zasedli Drač.

Milanski listi javljajo, da so italijanske čete dne 8. avgusta zasedle albansko mesto Drač in bližnje okolice. Baje so zasedli Italijani glavno mesto Albanije vsled neke posebne pogodbe, katero je sklenila Italija z albansko vlado.

V Egejskem morju se velik sovražni parnik potopil.

Dne 14. avgusta je potopil nemški podmorski čoln v Egejskem morju velik sovražni prevozni parnik s 10.000 tonami, ki je prevažal sovražne vojake. Bolniška ladja je rešila le nekaj malo moštva.

Zeppelin nad Angleško.

V noči od 12. na 13. avgusta sta priplula nad izhodno angleško obalo dva Zeppelina in sta metala bombe. Angleška poročila pravijo, da je bilo po teh bombah usmrčenih 6, ranjenih pa 23 oseb. En Zeppelin je bil poškodovan od angleških strelcev.